

zaaknummer 2015-W1426

23 december 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. C. de Jongh,

tegen:

wijlen pater [naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven was aangeklaagde lid van de congregatie van
redemptoristen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 1 mei 2015 nadat de klacht telefonisch op 8 april 2015 bij het Meldpunt was gemeld.

Op 4 juni 2015 is een schriftelijke reactie binnengekomen van drs. [naam] C.Ss.R., vicaris van de overste van de provincie St.-Clemens van de redemptoristen.

Op 11 november 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. De Jongh.
Voorts was ter zitting aanwezig de heer [naam], partner van klager.

Namens de orde van redemptoristen zijn verschenen drs. [naam] C.Ss.R. en de heer [naam], beleidsmedewerker van de orde.

Op de zitting van 11 november 2015 is de heer [naam] gehoord.

2. De klacht

- 2.1. Klager zat in de tweede klas van de [naam MULO] te [plaats]. Het was gebruikelijk dat de leerlingen van de school een retraite kregen van enkele dagen. Voor die retraite werd de aangeklaagde, behorende tot de redemptoristen, aangetrokken. De retraite duurde ongeveer drie of vier dagen. Op de voorlaatste dag mochten de jongens één voor één bij aangeklaagde te biecht komen in de kamer van het schoolhoofd. In die tijd was het gebruikelijk dat de jongens een korte broek droegen. Klager mocht bij aangeklaagde, gekleed in legeruniform, op schoot komen zitten om te biechten. Terwijl klager bij aangeklaagde op schoot zat, begon aangeklaagde klager op zijn schoot heen en weer te schuiven. Klager voelde dat het geslachtsdeel van aangeklaagde hard was. Ondertussen bracht aangeklaagde zijn hand via de broekspijp van klager naar diens geslachtsdeel en probeerde hem te bevredigen. Klager herinnert zich dat hij een erectie kreeg. Hij weet niet of hij ook klaar is gekomen. Klager kan zich ook niet herinneren of aangeklaagde is klaar gekomen, vermoedelijk wel, hij kan zich in ieder geval de stank van aangeklaagde herinneren en het gesnuif in zijn nek.
- 2.2. Klager is het verdere verloop van zijn leven seksueel geobsedeerd geweest. Tijdens zijn adolescentie heeft hij geprobeerd om jongens te verleiden. Het is hem altijd moeilijk gevallen om een binding met anderen aan te gaan. Pas toen hij [leeftijd] jaar was, is het hem gelukt mede dankzij het geduld van zijn toenmalige partner, om een eerlijke relatie aan te gaan. Door het misbruik is klager in verwarring geraakt over zijn eigen (seksuele) identiteit hetgeen er naar zijn mening aan in de weg heeft gestaan dat hij zich kon wijden aan een vervolgopleiding en zijn toekomst. Toen hij [leeftijd] jaar oud was moest hij door een gebeurtenis erkennen dat hij homoseksueel was. De verlovings met zijn aanstaande echtgenote werd verbroken. Klager omschrijft het misbruik als een gebeurtenis die hem op een verkeerde manier seksueel heeft wakker gemaakt.
- 2.3. Klager wenst met het indienen van zijn klacht erkenning voor hetgeen hem is overkomen. De erkenning zou voor hem eerherstel betekenen aangezien het schuldgevoel dat hij altijd heeft overgehouden, nooit is weggetrokken. Klager wenst met de indiening van deze klacht ook genoegdoening voor hetgeen hem is overkomen.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[naam] C.Ss.R. heeft in een schriftelijke reactie vermeld dat aangeklaagde is overleden en niet meer op de klacht van klager kan reageren. Het lijkt aannemelijk dat de klacht inderdaad betrekking heeft op aangeklaagde. De orde ziet geen aanleiding om de oprechtheid van de beleving en de herinnering van klager in twijfel te trekken, al lijkt de causale samenhang tussen het gestelde misbruik enerzijds en de verdere persoonlijke ontwikkeling van klager anderzijds moeilijk vast te stellen. Namens de congregatie erkent de heer [naam] dat, indien het gestelde misbruik heeft plaatsgevonden, dit bijzonder kwalijk is en dat aangeklaagde in dat geval misbruik heeft gemaakt van zijn positie en schade heeft veroorzaakt, in de eerste plaats aan de klager.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. Er zijn meer dan 65 jaren verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het tijdsverloop zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager in [jaartal] seksueel is misbruikt door aangeklaagde zoals door klager in zijn klaagschrift is beschreven.
De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal in zijn klaagschrift heeft beschreven en ter zitting heeft verteld.
Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de gegrond verklaarde klacht tegen aangeklaagde met zaaknummer 2012-T764 waarin eveneens over soortgelijk seksueel misbruik door deze aangeklaagde wordt geklaagd. De commissie heeft in haar overwegingen voorts betrokken de verklaring van de heer [naam], die na ter zitting indringend te zijn ondervraagd door de commissie concreet en in detail heeft verklaard over hetgeen klager hem in 2010 heeft verteld over het seksueel misbruik door aangeklaagde.
Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en in de afhankelijkheidsrelatie waarin klager toen tot aangeklaagde stond hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde niet meer in leven is kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.
- 4.6. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de overste van provincie St.-Clemens van de redemptoristen de klacht tegen aangeklaagde gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 23 december 2015 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en de heer W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en aangeklaagde, alsmede de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager, aan klager en aangeklaagde verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.